

Singer Henrik Katonatársával A Kaszárnyai Szobában

Ez a kép a csehszlovák hadseregben töltött sorkatonai szolgálatom alatt készült, egy katonai sátorban. A társam nevére sajnos nem emlékszem. A priccsünk fölött tábla volt a nevünkkel és más adatainkkal. Ez a kép is azért maradhatott meg, mert a nővérem, mielőtt Ungvárról elvitték Auschwitzba, elrejtette a családi fényképeket a házuk padlója alá. Akkor találtam meg, amikor rendbe hozattam a házat. Amikor fölszedték a padlót, előkerültek a képek.

1936-ban sorköteles szolgálatra hívtak be a csehszlovák hadseregbe. A gyalogsághoz lettem beosztva. Hadiszolgálatra képeztek minket ki -- folyamatos edzéseket, sportfoglalkozásokat tartottak nekünk, és volt elméleti oktatás. Kaszárnnyában laktunk, ahol külön szobák voltak, mindegyikben nyolc-tíz ember lakott. Minden szobában voltak ágyak, asztalok, székek, a falon könyvespolcok. Ruhásszekrények is voltak, mindenkinek jutott egy saját polc a személyes holmija számára. A kaszárnnya mellett működött egy könyvtár, a szabadidőben lehetett olvasni. A hadseregben minden felekezeti katona számára -- legyen az izraelita, katolikus vagy pravoszláv -- megtartották a vallási ünnepeket. A zsidóknak Pészahra maceszt hoztak a zsinagógából, a pravoszlávoknak húsvétra kalácsot sütöttek. A katonák fölkereshették a zsinagógát, a templomot. A kástrutot persze nem tartottuk, kénytelenek voltunk mindent megenni, amit adtak, de a többi dologban sikerült a zsidó szabályokat betartanom. A vallásosságot még támogatták is. Különböző nemzetiségű katonák laktak egy szobában velem. Rajtam kívül volt még egy zsidó a mi szobánkban, voltak csehek, voltak magyarok. De soha nem volt semmiféle konfliktus nemzeti alapon. A tisztek nagyon jóindulatúan viszonyultak a fiatal katonákhoz. A hadseregben nem fordult elő, hogy a felettesek visszaéltek volna a hatalmukkal a fiatal katonákkal szemben, kigúnyolták volna őket, mint ahogy azt a mai ukrán hadseregről hallani. Mi mindannyian teljes egésznek éreztük magunkat.